

ker serbski jezik zna, mu tedaj tolmačev za svoje namene ni treba.

Po smrti poslednjega vladika je starašinstvo Černogorsko se z njim pomirilo, — pa pomirje je le 9 dni terpelo. Dva Albanca sta grozovito ubila nekega Černogorca, in ko se je starašinstvo Černogorsko zavolj tega pritožilo pri pašatu, je le to odgovoril, da enega ubijavca so vjeli, drugi pa je všel, ne vejo kam.

Ko je preteklo poletje knez Danilo, pridši iz Petrograda domú, Černogorčem naznanil, da misli majhin davek vpeljati za potrebe državné, je Osman Paša berž dal Černogorcem v okrajni Piperski oklicati: naj zapustijo kneza Černogorskega in se njemu podvržejo, on ne bo nobenega davka od njih terjati in jih še celó z vsim previdil, česar potrebujejo. In res je nekte premetil in jim obljubil, da jim bo z armado na pomoč prišel, ako bi jim knez utegnil braniti se njemu podvreči. Ravno tako je dopisal Osman tudi sosednim Turkom in Albancem, naj skusijo Černogorce drugih nahij na svojo stran spraviti.

To kovarstvo, katerega namen je bil celo Černogoro spet pod turški jarm spraviti, je zvedil knez Černogorski 7. (19.) novembra lanskega leta; berž je zbral 1000 oroženih mož iz okrajne Katunske, in se 9. (21.) novembra nad Piperčane podal. Komaj se je to zvedilo po Černogori, so se prostovoljno zbrali Seklinci v nahiji Rječki, ki blizu nad Žabljakom prebivajo, in se berž tako vstavili, da Turki ne morejo Piperčanom na pomoč priti. 11. (23.) novembra napada 30 junakov iz omenjega roda Seklinov terdnjavo Žabljak in jo Turkom vzame.

Komaj se je na Cetinje zvedilo, da so Černogorci Turkom Žabljak vzeli, je starašinstvo Černogorsko berž spoznalo, da ta reč ne bo pri tem ostala. Nanagloma so tedaj zbrali, kar so bojnikov v bližnjih okrajnah nabrati mogli, in se podali proti Žabljaku, kamor je med tem že tudi obilo Turkov privrelo. Kmaló prevzame paša Skadarski sam poveljstvo čez turško armado pri Žabljaku, — in tako se je začela vojska med Turki in Černogorci.

Med tem vdari knez Danilo s svojo armado nad Piperčane, in jih lih od tiste strani napade, kodar so pričakovali Osmanove armade na pomoč — namreč na južni strani nahije Piperske, kjer reka Zeta mejo dela. Prisiljen je bil po tem takim knez Černogorski se vdariti s turško armado, ki se je bila ravno okoli Spuža in Podgorice zbrala, da bi pomagala Piperčanom.

Ko Piperčani vidijo, da so obdani krog in krog od armade knezove in jim tedaj Turki na pomoč priti ne morejo, so se podvergli knezu, ki je vsim milost skazal, razun peterih, ki so bili tisti čas že med Turke pobegnili.

Na to vižo se je začela sedanja vojska med Černogorci in Turki iz razpartije med pašatom Skadarskem in bližnjimi stanovavci Černogore.

Slovanski popotnik.

* Dr. Ludevít Štur je česki matici podal zbirko na Ogerskem nabranih slovaških narodnih pesem.

* V Pragi je prišla obširna česka knjiga z 52 obrabi (podobami) na svitlo pod naslovom: „Umeni hospodarské ve všech odvetních orby a chování dobytka“ (nauk gospodarski v vsih kmetiških razdelkih in obracjanja dohodkov).

* Nek Varšavski knjigokupec izdaja album s podobami ruskih vojskovodov, ki so na Ogerskem se bojevali. Tudi v poslednej Petrograškeje umetniškeje razstavi se je kazal obraz poljskega kiparja „Ogri od Pakieviča zajeti“.

* Erbenove česke balade, po narodnih pripovedkah izdelane, so ravno na svitlo prišle.

* Drugi zvezek časopisa českega „ku prospechu času přimeřených oprav na gymnaziích“ (v pospeh času primernih poprav na gimnaziích) je ravno prišel na svitlo; govori se v njem med drugim tudi o tem, kako bi se dal nižji gimnazi z nižjo realko zjediniti.

* Družtvo sv. Ivana v Pragi šteje 5000, in družtvo sv. Cirila in Metuda 892 udov.

* Ladislav Rieger prestavlja iz Francoskega v česko slavno delo Drozca o kmetijstvu; prvi zvezek je že v Pragi na svitlo prišel.

* Staro družtvo umetnikov v Pragi je napravilo razstavo. Dozdaj je razstavljenih bilo še le 13 ali 14 podob, med temi ena posebno krasna slika Calamea, vlast konsula Schlettera v Lipsii. To sliko je delal imenovani slikar za francoskega kralja Ljudevika Filipa, ker mu je pa predraga bila, jo je konsul Schletter za svojo zbirko kupil.

* „Lumir“ naznani, da se bode v Pragi začel izdajati popolni prirodopis (naravopis) evropskih ptic s posebnim ozirom na Česko. Pridjane mu bodo tudi podobe ptic.

* Kakor „povestnica stare zaveze“ je prišla ravno kar v Gorici pri Paternoli-tu „povestnica nove zaveze“, poslovenjena po L. Fleury-u od gosp. Kociancič-a na svetlo. Velja 30 krajc. Ime poslovenitelja že zamore dostojno poročtvo dobrega dela biti.

* Iz laškega poslovenjeno knjigo: „Stari Urban, ali zimski pogovori dobrih kmetov“ bo družtvo sv. Mohora skoraj v natis dalo.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Černogore se poslednje dni o vojskinih zadevah ni nič posebnega zvedilo. Tudi poslednji „Terž. časnik“ od 7. t. m. nič novega ne prinese, kakor to, da je nek turška vlada po živem posredništvu rusovske vlade Omer-Pašatu ukazala, naj začasno ustavi vojsko zoper Černogoro, dokler ne prejme novih zaukazov. Omer-Paša, poveljnik cele evropske-turške armade je iz tabora v Martiniču 9. januara razglasil poslal Černogorcom, v katerem jih opomina naj se vernejo nazaj pod krilo turškega sultana, kateri jim milost ponuja in obeta zlate gore. „Da pa mojim besedam verjamete (?) — sklene Omer-Paša svoj oklic — ga podpišem s svojo roko in muširskim pečatom“. Do 31. januara so se imeli Černogorci na to „prijazno“ povabilo oglasiti, pa se ne sliši, da bi se bili oglasili. Po „Terž. časniku“ je nek dosihmal 1200 Turkov padlo, Černogorcov pa le 40. — Ko so Turki slavnega vojvoda Grahovskega Vujatića vjetege odpeljali, si je bil zabodil sin njegov jatagan svoj v persi, rekoč, do hoče raji umreti, kot Turkom se predati. — Ker več cesarskih regimentov na mejo Černogorsko gré in se je zavoljo tega berž hrup zagnal, da bo vojska s Turkom (kteri hrup je tudi berž ceno srebra povikšal), je te dni vradni „Dunajski časnik“ določno naznanil, da armada, ki se na horvaško-bosniški meji zbira, nima namena vojske začeti, ampak le varovati austrijsko mejo. Austrijska vlada ne gleda na nič družega kakor na svojo posest, in od Turčije nič družega ne terja, kakor da ona spoštuje državne pogodbe in da ostanejo turške meje pri starem. Po tem takim Omer-Paša gori omenjenega „oklica“ ne bo ponavljal. Poslednje novice, ki jih je Lloydov parobrod iz Carigrada prinesel, pravijo, da Carigradski vradni časnik „J. d. C.“ do 29. januara še celo nič ni spomnil Černogorske vojske.

Iz Maribora *). Ker se pri Vas, kakor pred nekimi leti pri nas zavoljo „Grätz“ in „Graz“, pravda

*) Radi dostavimo »narodopisnim in jezikoslovnim pomenkom« pričujoči sostavek veljavnega gosp. profesorja, ker nam je ljubo, ako bi se po izgledu učenega gosp. Poženčana